

In zopet morje, po viharju razdajano, grozeče morje, ki meče parnik kakor igračo skozi valovje. Mornar pa sedi v svoji kajiti; prižgal si je svečo in spominja se onih, ki jih ljubi, ki jih je zbral božični večer pod smreko, medtem ko je mornar izročil usodi morja in valovja . . . Oh, tisočero je ljudi, ki praznujejo žalostno, samotarsko ta veličastni večer! Bilo je leta 1870/71 v času nemško-francoske vojne. Nemški vojaki so stali pred Parizom in praznovali, naslonjeni na puški, pred sovražnimi kanoni, svoj sveti večer. Prižgali so svečice na mali smreki in se spominjali domovine, za katero so prelivali na francoski zemlji vročo svojo kri. Morda se godi danes marsikateremu naših sinov ob srbski ali italijanski meji ednako. Daj Bog i tem žarek božične sreče . . .

Zvonovi zvonite! Za hip smo otroci, vsi, vsi smo otroci in se zbiramo pod smreko in skozi nemirne naše duše trepeta mila pesen: „Tiha noč, sveta noč“ . . .

Izjava.

Podpisani izjavlja tem potom, da je v članku »Boji v sv. Lenartu«, št. 22 z dne 31/V. 1908 in št. 31. »Štajerca« ponatisil napade na g. deželosodnega svetnika dr. Jos. Kronvogel, kateri so bili popolnoma neopravičeni, kakor sledi to iz poznejših natančnih informacijah. Podpisani vzame vsled tega tozadevne napade z izrazom obžalovanja nazaj in se zahvaljuje za ustavljenje sodnijskega postopanja.

Ptuj, decembra 1908.

Karl Linhart.

Dnevnik

hočejo prvaki nasprotniki z novim letom za spodnjo Štajersko ustanoviti. Vkljub temu, da še danes ne vejo, je-li boče zamogel ta dnevnik izhajati in troške plačati, — vendar že

nabirajo denar.

mi se za to delovanje v splošnem ne menimo. Koliko denarja je pred pol letom nabral dr. Benkovič in vendar ni izšel njegov dnevnik „Straža“. Morda se gre i sedaj edino zato, da se ljudstvu vsili misel, ki ni realna, da se torej tuje denarje napačno porabi. S svojim

dnevnikom

mislijo prvaki vse uničiti, kar je naprednega. Pa ne bo šlo! Tudi mi imamo dovolj naročnikov in tudi dovolj denarja, da bi lahko pričeli

„Štajerca“

vsak dan izdajati. Ali tega mi

ne storimo.

Kajti mi vemo prav dobro, da ljudstvo, namreč delavno kmetско, obrtniško in delavsko ljudstvo, sploh nima

ne časa ne denarja,

plačati in čitati vsak dan svoj list. Naše ljudstvo

2. Garnizijska kapelica.

Sredi v taboru stala je ednostavna ali nežna garnizijska kapelica. Njen krepki stolp gledal je čez mala i velika poslopja tja proti Plevlju in še dalje, tja v deželo. Cerkev je bila znamenje taborskega mesta. Kadar so klicali njeni zvonovi k molitvi, prišlo so vojakom misli na domovino in z veseljem so prihajali v cerkev, da si pridobijo novega veselja za življenje. Krasno se je svetel križ nad taboriščem Avstro-Ogrske skozi 25 let. Zdaj je bilo treba i od njega slovojemati . . . Bila je 18. oktobra krasna nedelja. Zadnjikrat so korakali vojaki avstro-ogrške posadke k svojem božjem hramu. Hoteli so vzeti pri slovesni maši za vedno slovo od svoje cerkvice. Kajti bilo je sklenjeno, da bode ta od vseh vojakov ljubljena cerkvice v par dneh popolnoma izginila. Vsi so prišli, od brigadirja do zadnjega vojaka. In ko so tu pri svoji cerkvi stali in zadnjokrat mašo slišali, prišlo je pač marsikateremu na um, kolikokrat je tu mir in duševni blagor našel. Pobožno so poslušali vojaki govor vojaškega kurata, ki je dejal: »Danes praznujemo prav redko slavnost. Mi jemljemo slovo od naše garnizijske cerkvice, ki bode v par dneh izginila. Leta 1885 jo je pustil general Reicher sezidati in bila je do danes središče naše pobožnosti. Bila je priča mnogih dogodkov, njeni križ se je oziral na tisočere vojake. Ta cerkev je vas vojake s svojim zvonjenjem pozdravila, ali nikdar več ne bode te čuli to zvonjenje. Zadnjikrat doni to zvonjenje danes. Križ njenega stolpa je stal mnogo let kot znamenje mi-

si vzame od nedeljskega počitka toliko časa, da zamore prebrati tedenski list. In to mu zadostuje. Zato bode „Štajerc“ tudi v bodočem letu izhajal le

enkrat na teden.

Ali izhajal bode redno in gledali bodemo, da bode vedno zagovornik

Ljudskih pravic

proti vsakemu izsesavanju, izkoriščanju in zatiranju.

„Štajerc“

pa bode v bodočem letu tudi veliko več prinašal. Tudi slike bodemo listu pridjali, samo da ugodimo

Ljudski želji.

Kajti to smo že opetovano naglašali in tudi dokazali, da se nam nikdar ni šlo, ne gre in tudi ne bode šlo za

dobiček.

Vsakdo, kdor ve, kaj košta papir, tisek, stavljenje, znamke, itd., ta mora tudi vedeti, da je

„Štajerc“ na pol zastoj!

In zato pozivljamo že danes vse prijatelje, člane, somišljenike, da naj

zadnje dni leta

edino v ta namen porabijo, da pridobijo

čimveč novih odjemalcev

našega velepotrebne lista. Mi bodemo i zana-prej prinašali gospodarsko potrebne stvari, politično merodajne dogodke, zanimive domače in tuje novice, leposlovne spise; — vedno pa bode „Štajerc“

nevstrašljivi bojevnik

za naše pravice.

Naročujte se tedaj, razširjajte list!

Politični pregled.

Cesarjeva zahvala. „Wiener Zeitung“ objavlja ročno pismo cesarjevo na ministerskega predsednika pl. Bienerttha, v katerem izraža cesar vsem, ki so slavili z besedo in dejanjem njegovo 60-letnico vladanja, svojo presrečno zahvalo. Iz teh izrazov — tako pravi cesar — vidim zopet, kako nerazumljive so zveze, ki se vijejo okoli cesarja in ljudstvom. V delih človeške ljubezni, ki se jih je naredilo v zmislu cesarjeve želje zlasti za otroka, pa vidi naš vladar najpomembnejši plod tega pomemljivega leta. To mu daje tudi zagotovilo, da te slavnosti ne bodejo z dnevom obledela, temveč da bodejo v spominu naprej živele kod znamenje nekajljene harmonije med cesarsko družino in njenimi narodi. — Tako se je zahvalil naš sivolasi cesar svojemu ljudstvu.

Državni proračun za l. 1909 predložila je vlada državnim zbornicim. V dohodkih znaša prora-

čun skupno 2.303 milijonev 657.294 kron, v izdatkih pa 2.303 milijonev, 596.627 kron. Pomembnejše svote se razdelijo tako-le

Dohodki:	Izdaki:
Cesarjski dvor	11,300.000
Cesarjeva pisarna	118.416
Državni zbor	3,944.520
Državno sodišče	68.364
Ministerski svet	2,770.140
Skupne zadeve	300,636.890
Minister za notranje	2,115.554
„ za dež. brambo	1,972.352
„ za poduk	17,200.241
„ financ	1.459,268.857
„ trgovine	192,610.370
„ železnic	566,433.100
„ poljedelski	20,140.023
„ justice	4,212.377
„ javnih del	28,920.750
Najvišji rač. dvor	663.400
Penzije	8,002.630
Skupaj 2.303,657.294	2.303,596.627

Kakor je iz teh številk razvidno, naraščajo državne potrebščine z vsakim letom. In marsikatera teh potrebščin je zelo — nepotrebna.

Državni zbor je sprejel proračunski proročnj v vseh treh čitanjih. Glasovale so zanj vse večje stranke, celo socialni demokrati, ki doslej še nikdar za vladine potrebščine niso glasovali. Razburjali so se pravzaprav le češki radikali, to je Kloufač in njegovi veleizdajalski tovariši. Le-ti so napravili velikanske škandale in je prišlo parkrat od takih preprirov, ki bi napravili kmalu pretep. Čehi so razbijali klopi, žvižgali in tulili kakor zverine v menažeriji. Pomagalo jim seveda ni. S tem glasovanjem je državna zbornica zopet enkrat „rešena“. Nam primanjkuje prostora, da bi popisavali vse dogodbe. Omenimo le še, da je posl. Marckhl prav temeljito označil delovanje tako dolgoletnih prvakov. Zlasti Ploja, Benkoviča in Korošca pozna zdaj cela zbornica.

Panславizem. Bivši avstrijski minister dr. Fort, znani češki razgizenec, dejal je pred kratkem na nekem volilnem shodu v Brandeisu dobesedno: „Končni cilj češke narodne politike je dosega lastne zakonodaje in lastnega sodništva čeških dežel. Dosedanje stremenje po zopetnem uresničenju češke države (!) ni peljalo do cilja. Izpoznalo se je, da je treba češki politiki iz kompleksa resničnih razmer stopiti in vse za boljšo bodočnost pripraviti. V tem tiči naloga češke politike do tistega časa, ko bodejo razmere za predru-gačenje Avstrije zrele.“ — Iz teh besed je razvidno in jasno povedano, da hočejo Čehi razbiti Avstrijo in uresničiti zopet svojo češko državo. To je panslavizem. Naši prvaki imajo isti cilj: razbiti Avstrijo in uresničiti svojo jugoslovansko državo. Ali ni to navadno veleizdajstvo?

Klerikalno gospodarstvo. Kakor znano, je dunajska občina popolnoma v rokah Luegerjevih klerikalcev. Kako brezvestno ti gospodje gospodarijo, naj dokazujejo sledeča dejstva: Ravno kar se je razpisala zopet služba ravnatelja zavoda za pokopavanje, mož bode imel kakšnih 30.000 K

rišcem. Njim nasproti je stal bataljon turške infanterije kot častna garda, ki je dospela v ta namen v paradni opravi.

Brigadir pl. Rhemen je vzel slovesno besedo. Spominjal se je 30 letnega skupnega bivanja, vedno dobrega in nemotnega sporazumljenja med obema garnizijama. Svoj govor je končal z glasnim »Hoch-klicom na turškega sultana. Medtem so avstrijski vojaki prezentirali in je svirala godba turško himno.

Potem je stopil turški poveljnik Djanič Paša naprej in se je s prepričevalnim glasom zahvalil za vse dobrote, ki jih je storila Avstro-Ogrska tekom 30 let sandžaku Novibazar. Zahvalil se je brigadirju in vsem oficirjem za zvesto tovarštvo in vojaštvu za dobro sporazumljenje. In »Hoch Franc Jožef I.« je zadonelo iz ust Paše. In že je zabobnal turški tambor; turška godba pa je zavrnila našo cesarsko pesen »Bog ohrani . . .« Puške so zaropotale v salutu in turški bataljon je zagromel častni klic »Cokjaša« — »Naj živi! . . .«

Zdaj so sneli črno-rumeno zastavo, ki je frfotala skozi 30 let na Malem Bogiševau. 30 strelov iz kanon in petje cesarske pesmi je pozdravilo ta čin. Še enkrat sta se objela avstrijski general in turški Paša, še enkrat so si stisnili avstrijski in turški oficirji roke. Potem še en pozdrav, kratke besede komandanta in pri zvokih Radetzkijeve koračnice odkorakali so naši vojaki proti severu, svojemu cilju — Serajevu — nasproti.

Tako se je izvršil slovo naše posadke iz sandžaka Novibazar!

F. Malenscheg.

3. Dnevi odhoda.

Dne 28. oktobra prišel je dan odhoda. Ze prejšnji dan čitala se je na Balibegovem brdu vojaška maša. Postavilo se je veliki, ednostavni križ in oltarska miza brez vsakega okinčanja. Zadnjikrat je stopil vojaški kurat Tesač pred vrste garnizije. V pretresljivem govoru pečal se z zgodovinskim trenutkom odhoda avstro-ogrskih vojakov iz sandžaka Novibazar. In ko je duhovnik zadnjikrat blagoslovil delil, dvigale so se iz tisočero vojaških src vroče molitve k nebesam . . . V dveh oddelkih so se postavile vojaške čete pred svojim dosedanjim tabo-

letnih dohodkov. Podružnici St. Severinovega društva se je dalo 500 K za „eno južino.“ Župan je po sklepu sam dejal: „No, ta južina je tudi rešena!“ Ko so prišli nižjeavstrijski župani na Dunaj, pogostila jih je občina in je to davkoplačevalce 20.000 K koštalo. Leta 1907 je izdala dunajska občina za prehranjenje vbove šolske dece 100.000 K, za slavnostno žretje pa v istem času 366.000 K. Ko so prosila razna koristna društva za podporo, odgovorili so klerikalci, da občina „nima denarja“. Vendar pa so dovolili za jubilejsko razsvetljavo mesta 300.000 K. Cesar sam je želel, da bi se ne prirejalo slavnosti, marveč, da bi se raje denar v dobrodelne namene porabil. Ali Luegerjanci so nasproti cesarjevi želji porabili ta denar in posledica je bila, da je umrlo 4 oseb v množici, ki si je ogledala razsvetljavo. Ko so pričeli klerikalci na Dunaju s svojim gospodarstvom, bilo je na Dunaju okroglo 110.000 zarubljenih; 29.000 rubežev se ni moglo izvršiti, ker dotičniki niso imeli ničesar, kar bi se dalo zarubiti. Leta 1906 pa je bilo že 463.000 zarubljenih, torej 4 krat toliko. Torej raste pod klerikalno vlado na Dunaju revščina na grozoviti način. To so plodovi črnega gospodarstva. Le posamezniki se grejejo v Luegerjevem solncu, ljudstvo pa plačuje in plačaja in vpije „Hoch Lueger!“

Kaj pravijo Srbi! Nekemu češkemu listu se je te dni iz Belgrada pisalo: „Srbijske obžaluje, da se je sploh sklepala kakšna trgovinska pogodba z Avstro-ogersko. Srbija bi bila vesela, ako bi ne imela nikakoršnih zvez z Avstro-ogersko. Vsak pametni avstro-ogerski državljan bi bil seveda tudi vesel, ako bi ne imeli nikakoršnih zvez s to državo kraljemorilcev. Torej: naši poslanci naj se postavijo na stališče, da nočejo nobene pogodbe s Srbi. Pa bo vse dobro.“

Srbija, Črnagora in Avstrija. „Freie Stimmen“ so dobile iz Belgrada sledeči izvorni dopis: Vkljub zatrevanju, po katerem sta Srbija in Črnagora mirni, napreduje njih oboroženje prav naglo. Prvi oddelek (Aufgebot) srbske armade stoji popolnoma v orožju. Drugi oddelek se izvežba. Tretji oddelek (ednak našemu „Landsturm“) je dobil povelje, da se može ne smeje iz svojega bivališča odstraniti. Tekom zime bode srbska armada oborožena z modernimi kanoni (Schnellfeuergeschütz). Strokovnjaki izjavljajo, da so ti kanoni izborni. Moštvo je po kratki vaji že 10 strelav v 20—25 sekundah oddalo. Vsaka kanona dobi strelja za 500 strelav. Potrebne konje se nakupi na Ruskem. Dolej se jih je nakupilo že čez 6000. Ravno tako napreduje tudi osnivanje nstaških čet (Banden); baje dobivajo li ustaši svoje orožje od srbskega vojnega ministra. Te čete hočejo obmejno prebivalstvo v Bozniji prisiliti, da se pridruži ustaji proti Avstriji. Voditelji v Belgradu pač še ne vejo, kaj bodoje sklenili. Kmetstvo srbsko prebivalstvo pač ni posebno za vojsko navdušeno. Govori se, da daje Angleška Srbom denarna sredstva za oboroženje. To ni izključeno, kajti vsakdo ve, da je Srbija vsled domače korupcije na beraški palici. Vojska bi imela za posledico popolni gospodarski polom na Srbskem, vkljub angleški pomoči. Mirnejši je položaj v Črnigori. Dežela je zavarorana z gorami in se tedaj vojaške korake lažje zakrije. Mobiliziralo se je doslej le brigade ob meji Hercegovine in sand-

žaka Novibazar. Črnogorska armada bi se v potrebi prav hitro mobilizirala. Na platoju ob Lovcu so postavili Črnogorci težke kanone. V splošnem bi postavili Srbija in Črnogora lahko 250.000 do 300.000 mož v vojsko. Da bi le naši vojaški krogi ne spali. Kajti zna se zgoditi nakratni udarec nasprotnika. In ako bi nasprotnik začetkoma parkrat zmagal, potem bi se dvignilo ustaško ljudstvo. Položaj bi bil potem veliko bolj nevaren.

Krvava Rusija. Naši prvaki se vedno navdušujejo za „sveto“ Rusijo. Kakšne so tamošnje razmere, dokazujejo sledeče številke: Vislice imajo ua Ruskem vedno veliko opravila. Januarja tega leta je bilo na smrt obsojenih 116 oseb, februarja 122, marca 184, aprila 106, maja 217, junija 131, julija 161, avgusta 148, septembra 118, oktobra pa 178. Skupno se je torej v času od januarja do oktobra 1.481 oseb na smrt obsodilo. Te obsodbe imajo večinoma politične vzroke. In taka krvava država naj bi nam bila vzor? S tako barbarično državo naj bi se vezali? Ne, ljubljanski Hribar naj le roma v Petersburg, mi smo veseli, da živimo na Avstrijskem.

?? Ali že imaš ??

v prvem letu priljubljeni „Štajerčevi kmetijski koledar“?

Po pravici ti povemo, da takega koledarja za tako nizko ceno sploh več ne dobiš. Premisliti moraš, da obsega ta koledar

12 slik, cesarjevo sliko, mnogo gospodarskih člankov, in pesen in povestij, ter vse drugo potrebno.

Kupi ga hitro, da ga še dobiš. Košta te samo **60 vinarjev** s poštino vred pa 70 vinarjev. Ako jih kupiš

10 komadov, dobiš **enega zastoj.**

„Branimo mejo!“

(Izvorni dopis).

Sv. Duh pri Lučah.

„Branimo mejo“ — piše „Slov. Gospodar“ 10. t. m. in laže, da naseljujeta nemški „Schulverein“ in „Südmark“ tukaj protestantovske kmete iz Prusije. To je laž, od tega mi nič ne vemo. Pač pa nam je znano, da je vsa ta naša pokrajina preplovljena od kranjskih mešetarjev, ki si želijo naših gozdov in porabijo vsako priliko, da bi posestnikom njih gozdove osleparili. Tako je neki tukajšnji posestnik, skoraj 80 letni mož, svoje posestvo, ki meri nad 200 oraloj z lepimi gozdovi z inventarjem vred (ki je sam

To mnenje in to svarilo cesarja na duhovništvo je pač dovolj jasno. Katoliški duhovniki naj ne motijo ljudski mir, oni naj ne zlorablajo svoj poklic v namen, da povečajo politične strasti, temveč naj pridigujejo edinost in ljubezen in versko npravnost in spoštovanje postave. To je cesarjeva volja! Katoličani, ako hoče kakšni duhovnik v spovednici ali razpiznice glede posvetnih in političnih stvareh na vas vplivati, spominjajte se cesarjevih besed; ako se duhovnik v vašo hišo in družino vsili, da bi tam svoj vpliv v strankarske namene zlorabljal, pokažite mu z besedami vašega cesarja vrata! Zlate cesarjeve besede pa naj bi bile napisane kot hišni blagoslov na vsakih durih, kot varstvo proti hudemu duhu nesloge...

„Dorfbote“.

cenjen na 7.000 K vrednosti) neki kranjski družbi prodal. Mož je mislil, da proda posestvo za 18.000 goldinarjev. Dobil je pa 18.000 kron. Torej je dobil sa posestvo, ki meri čez 200 oraloj (gozdl) brez inventarja le 11.000 kron. Kranjski kupci so gozdove popolnoma posekali, inventar v vrednosti 7.000 K porabili in na zemljišče od neke hranilnice 20.000 K vzeli. Ali je to poštena kupčija? Kakšno ime zaslužio taki kupci? Ta kupčija se je zgodila v gostilni neke sorodnice dotičnega kmeta; v zahvalo za mešetarjenje se je dobilo mastno svinjo. — V nekem drugem slučaju je bil žrtev iste kranjske družbe neki pijači udani posestnik in lastnik najlepšega gozda v naši občini. Po pogodbah, ki sploh niso bile izpeljive in ki so uasprotovale ustmenem pogovoru, vezala ga je ta čedna kranjska družba tako, da je izgubil skoraj vse svoje premoženje. Medtem ko je štel njegovo premoženje pred 30. leti najmanje 50.000 K, rešil bode zdaj morda še kakšnih 10.000 K. Tudi v okolici so bili posestniki vedno osleparjeni, ako so imeli opraviti s kranjskimi kupci. „Branimo mejo!“, to je pravilna beseda; ali vprašati je: proti komu?! Kadar bodejo naši gozdovi posekani in bodejo tuji kranjski kupci z napolnjenimi žepi zopet v svojo domovino odhajali, kadar bode tukajšnje prebivalstvo moralo gospodariti na izsesanih zemljiščih in bode prišlo vsled tega v pogubo, kajti davki bodejo ostali isti, dohodkov pa ne bode nobenih, — takrat bode ljudstvo izpoznalo brezvestne kranjske „priateljje...“ Ako se Nemci kje naseljujejo, potem to gotovo ni nobena nesreča. Modra cesarica Marija Terezija je naselila Nemce na Ogrsko med nekultivirani narod. Še danes po 150. letih živijo ti Nemci na Ogrskem in njih gospodarstvo se prav ugodno od onega madžarskih domačinov razlikuje. Torej bi tudi za naše pokrajine ne bila nikakoršna nesreča, ako bi se tu Nemci naselili, kakor joka in tarna „Slov. Gospodar“: Le naj se naseljujejo pridni, delavni nemški kmetje. Gotovo je to bolje, kakor da bi kranjski židovi nas za naše gozdove osleparili in jih posekali ter s tem naše pokrajino revščini izročili. „Štajer“, ljubi naš list, povaj slovenskim posestnikom, da naj se ne menijo za narodnostno gonjo. Pač pa naj se držijo besede: Varuj te si gozde!

Dopisi.

Iz Ruš. Ljubi „Štajerc“, dosti si jih že pokrtačil; tudi pri nas v Rušah, je silno potrebno, pokrtačiti te liberalne viteze, ki so že tako revni, da si ne morejo kurila kupiti, da so se pri občini izprosili, da ne zmrznejo skozi zimo. Pa kaj si hočejo drugi delavci in rokodelci, ki nimajo svojih gozdov in planin, in povrh še slabo plačilo, pa morajo si kurila kupiti, ker krasti ne smejo in tudi ni častljivo. Pa če ne bo drugače, pa bodo prisiljeni. Tako naj vsi liberalni učitelji kompetirajo v Ruše; tukaj dobijo dobro plačilo, prosto drvo, da se bo vsak lahko svojo gospodarstvo oddržal. Če to ne bo zadosti, bodo še dobili dobro hrano, in nazadnje še uniformo, da bodo še lažje s svojimi trebuh prevzetno hodili. Kdo mora to priskrbeti ko samo revni davčarji, ko si že skoro živčev ne moremo priskrbeti; učiteljem pa dobro plačo in še drva povrh. To pa moramo, hočeš ali nočeš, moraš; oh Ruše, kam so prišle, lačen vran mora siteda futrati; to dela liberalna občina, ki gleda na revne delavce. In to je žalostno, in v nebo vpijoče!

Več Rušanov.
Sladkagora. Štejemo si v dolžnost ti poročati, da se bližajo pri nas viharne občinske volitve. Naša dva č. g. župnik Krajnc in kaplan Jurko se že pripravljata, kakor da bi bilo treba podreti „Port Artur“. Prepisala sta si že volilni imenik, da je potem č. g. župnik pretuhal v svojem spanju, kdo bi bil ja pristni klerikalec, da bi se iz teh sestavil obč. odbor in bi potem iztrebili iz občine vse njemu dozdevne „liberalce“ in „Štajercijance“, kakor je razvidno iz dopisa od Sladkagore v štev. 49 „Slov. Gospodarja“. Tam se piše, da se iz „Štajercijanci“ ne bodo prepirali, pač pa se bojijo liberalcev; no nek strah pa le imajo; ter se prodajalec vžigalic dosedaj in naš župan še sili v ospredje to je pa nesramna laž, ker še on do danes ni ničesar agitiral, ker on je priprosti kmet in ne

Cesar katoliški duhovščini.

Ob priliki velikih vojaških manevrov v Aradu leta 1882 predstavili so se cesarju med drugim tudi duhovniki raznih ver. Ko so prišli katoliški duhovniki, odgovoril je cesar na njih pozdrav tako-le:

„Rad sem sprejel med manevrom, ki me je pripeljal tu-sem, po možeh svete cerkve zastopane aposteljne miru. Z veseljem ponavljam pri tej priložnosti, da sme katoliško duhovništvo vedno na mojo milost računati. To pa zlasti, ako bode to duhovništvo v tradicijonelnem duhu svojega svetega in mirnega poklica se odstranilo od strasti političnega življenja. Duhovništvo naj vernike uči versko edinost in spoštovanje pred postavo. Duhovništvo naj zadrži ljudstvo pred narodnostnimi in verskimi boji. Držite se tega načela in moja milost vam bode gotova.“